

POSTIHALLITUKSEN KIERTOKIRJEET

1925

POSTSTYRELSENS CIRKULÄR

N:o 40

Postilähetysten frankkeeraamisesta frankkeerauskoneilla.

Sittenkun Valtioneuvosto on suostunut siihen, että postiliikenteessä otetaan käyttöön frankkeerauskoneita ja samalla vahvistanut frankkeerausleimojen yleismuodon, on Postihallitus tänään täysi-istunnossa tapahtuneessa esittelystä vahvistanut seuraavat ohjeet postilähetysten frankkeeraamisesta frankkeerauskoneilla.

1 §.

Frankkeerauskoneen käyttöoikeus.

1. Koneita postilähetysten frankkeeraamista varten lähetyksestä meneviä postimaksuja osoittavilla frankkeerausleimoilla saadaan käyttää ainoastaan Postihallitukselta hankitulla luvalla. Kirjeenvaihtajan, joka haluaa käyttää frankkeerauskonetta, on itsensä hankittava kone itselleen.

2. Anomus saada käyttää frankkeerauskonetta on osoitettava Postihallitukselle ja kirjoitettava sitä varten tarkoitettulle lomakkeelle (N:o 175), joka on saatavana postitoimistoissa.

Anomus on jätettävä siihen postitoimistoon, jota anoja tulisi käyttämään leimafrankkeerattujen lähetystensä postiinjättötoimistona. Postitoimiston tulee lähettää anomus omine lausuntoineen Postihallitukseseen.

Myönnettyään anojalle oikeuden käyttää frankkeerauskonetta, ilmoittaa Postihallitus siitä sekä sille postitoimistolle, joka tulee toimimaan kysymyksessä olevan frankkeerauskoneen valvontapostitoimistona, että koneen hankkijalle, joka tämän jälkeen on oikeutettu luovuttamaan koneen kirjeen-

Angående postförsändelsers frankering medelst frankeringsmaskiner.

Sedan Statsrådet bifallit därtill, att i posttrafiken tagas i bruk frankeringsmaskiner och samtidigt fastställt den allmänna typen för frankeringsstämplarna, har Poststyrelsen vid denna dag i plenum skedd föredragning fastställt efterföljande föreskrifter angående postförsändelsers frankering medelst frankeringsmaskiner.

1 §.

Rättighet att använda frankeringsmaskin.

1. Maskiner för frankering av postförsändelser med frankeringsstämplar, utvisande för försändelsen utgående postavgifter, få användas endast efter därtill av Poststyrelsen utverkat tillstånd. Korrespondent, som önskar använda frankeringsmaskin, äger själv anskaffa sig sådan.

2. Ansökan om tillstånd att använda frankeringsmaskin bör vara ställd till Poststyrelsen och avfattad å för ändamålet avsedd blankett (N:o 175), som tillhandahålles å postanstalterna.

Ansökan skall inlämnas till den postanstalt, som sökanden komme att använda såsom inlämningspostanstalt för sina stämpelfrankerade försändelser. Postanstalten äger insända ansökningen jämte eget utlåtande till Poststyrelsen.

Såsnart Poststyrelsen beviljat sökanden rätt att använda frankeringsmaskin, under rättar Poststyrelsen härom såväl den postanstalt, som kommer att fungera som kontrollpostanstalt för ifrågavarande frankeringsmaskin, som maskinens leverantör, vilken därpå är obetaget att utleverera maski-

vaihtajalle. Ilman Postihallituksen tällä tavoin myöntämää lupaa ei frankkeerauskonetta saa kirjeenvaihtajalle luovuttaa.

3. Toistaiseksi saa leimafrankkeerausseen käyttää ainoastaan sellaisia frankkeeraus-koneita, joita valmistaa toiminimi Hasler A.-G., Bern.¹⁾

4. Niinpiankuin kirjeenvaihtaja on vastaanottanut frankkeeraus-koneen, tulee valvontapostitoimiston hoitajan tai, hänen ollessaan estetty, sen virkamiehen, joka voimassaolevien määräysten mukaan on velvollinen siinä tapauksessa edustamaan hoitajaa, tarkastaa että kone on hyvässä kunnossa sekä että 4 §:ssä mainitut laskulaitteet ovat asetetut osoittamaan nollaa.

Jollei syytä muistutuksiin ole, sulkee virkamies koneen ja panee avaimenreiän eteen varmuuslipukkeen, jossa on tarkastuspostitoimiston päivämääräleima ja virkamiehen nimen alkukirjaimet. Mainittu virkamies ottaa haltuunsa koneen avaimen säilyttääkseen sen postitoimistossa siten, ettei se ole toisen henkilön saatavissa, ja laatii kolmessa kappaleessa todistuksen (lomake N:o 176) siitä, että kone on kunnossa, mikä todistus samalla oikeuttaa käyttämään konetta. Yksi kappale tätä todistusta annetaan koneen haltijalle, toisen lähettää valvontapostitoimisto koneen hankkijalle ja kolmas kappale lähetetään Postihallituksen tiliosastolle.

Frankkeeraus-koneen haltija ei saa käyttää konetta, ennenkuin hän on saanut edellämainitun todistuksen.

2 §.

Frankkeerausleimojen muoto, arvot ja väri.

1. Frankkeerausleimat ovat hammaslaitaisen suorakaiteen muotoiset. Suorakaiteen sisässä on soikio, jossa on sanat Suomi—Finland ja soikion keskellä yksi, kaksi tai

¹⁾ Toiminimen Hasler A.-G. edustaja Suomessa on nykyään insinööri N. Trifonoff, Helsinki.

nen till korrespondenten. Utan sådant begivande av Poststyrelsen får frankeringsmaskin icke utlämnas.

3. Tillsviðare få för stämpelfrankering användas endast sådana frankeringsmaskiner, vilka tillverkas av firman Hasler A.-G., Bern.¹⁾

4. Såsnart korrespondent emottagit frankeringsmaskin, äger kontrollpostanstaltens föreståndare eller vid förhinder för honom den tjänsteman, som enligt gällande stadganden är skyldig att i sådant fall företräda föreståndaren, granska att maskinen är i gott skick samt att de i 4 § beskrivna räkneverken äro ställda på noll.

Om skäl till anmärkningar icke finnas, tillåser tjänstemannen maskinen och anbringa för nyckelhålet en säkerhetsetikett, som försetts med kontrollpostanstaltens datumstämpel och tjänstemannens initialer. Nämda tjänsteman omhändertager maskinens nyckel, som skall av honom förvaras å postanstalten så, att densamma icke är åtkomlig för annan person, och utfärdar i trenne exemplar intyg (blankett N:o 176) däröver att maskinen är i skick och innefattande tillika tillstånd att använda densamma. Ett exemplar av detta intyg lämnas åt maskinens innehavare, ett annat sänder kontrollpostanstalten till maskinens leverantör, och det tredje exemplaret insändes till Poststyrelsens räkenskapsavdelning.

Frankeringsmaskinens innehavare får icke använda maskinen förr än han emottagit förenämnda intyg.

2 §.

Frankeringsstämplarnas form, valörer och färg.

1. Frankeringsstämplarna äro tandade och av rektangulär form. Inom rektangeln finnes tecknad en ellips, i vilken orden Suomi — Finland äro angivna ävensom i

¹⁾ Firman Hasler A.-G:s representant i Finland är för närvarande ingenjören N. Trifonoff, Helsingfors.

kolme numeroa, jotka osoittavat leiman arvoa, sekä numeroiden vasemmalla ja oikealla puolella M (Markkaa) tai P (Penniä). Jokaisessa koneessa on erityinen numero, ja tämä numero on suorakaiteen alareunassa.

2. Toistaiseksi otetaan käytäntöön 5, 10, 20, 30, 50 ja 60 pennin sekä 1 ja 2 markan arvoiset frankkeerausleimat. Lähetysten leimafrankkeeraus voi myös tapahtua siten, että samaan lähetykseen painetaan kaksi tai useampia frankkeerausleimoja vierekkäin, esim. 1 markka + 50 penniä, 2 markkaa + 1 markka + 20 penniä j. n. e.

3. Kaikkien eriarvoisten frankkeerausleimojen värin tulee olla heleänpunainen. Muiden värien käyttäminen koneessa on kielletty, ja ovat muunväriset leimat kelpaamattomat.

Postihallituksen varasto hankkii maksua vastaan tarvittavaa leimaväriä suoraan Helsingissä asuville koneenhaltijoille ja valvontapostitoimiston välityksellä muilla paikkakunnilla asuville koneenhaltijoille.

3 §.

Frankkeerausleimalaattojen hankinta ja vaihtaminen.

1. Frankkeerausleimalaattoja hankkii Postihallituksen tiliosasto frankkeerauskoneen haltijalle Postihallituksen määräämästä hinnasta. Muiden kuin Postihallituksen tiliosaston hankkimien leimalaattojen käyttäminen koneessa on kielletty.

2. Leimalaattoja, joilla kulumisen johdosta tai muusta syystä ei saada täysin selviä leimoja, ei saa käyttää vaan ovat ne vaihdettavat uusiin, ollen koneen haltijan viipymättä tehtävä tästä kirjallinen ilmoitus valvontapostitoimistoon, jonka tulee lähettää ilmoitus Postihallituksen tiliosastolle.

3. Jos frankkeerauskoneen haltija haluaa vaihtaa leimalaattoja muunarvoisiin

ellipsens mitt en, två eller tre siffror, som utvisa stämpelns valör, samt på vänstra och högra sidan härom åter ett M (Mark) eller P (Penni). Varje maskin är försedd med särskild nummer, och är denna nummer angiven i rektangelns nedra kant.

2. Tillsvidare införas i bruk frankeringsstämpelvalörer å 5, 10, 20, 30, 50 och 60 penni samt 1 och 2 mark. Stämpelfrankeering av försändelser kan även ske sålunda, att å samma försändelse anbringas två eller flera frankeringsstämplar i bredd, t. ex. å 1 mark + 50 penni, 2 mark + 1 mark + 20 penni o. s. v.

3. Frankeringsstämplarna av samtliga olika valörer skola anbringas i högröd färg. Användning i maskinen av andra färger är förbjuden, och äro stämpelavtryck i andra färger ogiltiga.

Poststyrelsens förråd levererar mot betalning erforderlig tryckfärg direkte åt maskinnehavare, bosatt i Helsingfors, och genom kontrollpostanstaltens förmedling åt maskinnehavare, som är bosatt å annan ort.

3 §.

Leverans och utbyte av frankeringsklichéer.

1. Klichéer för frankeringsstämplarna levereras av Poststyrelsens räkenskapsavdelning till innehavare av frankeringsmaskin mot av Poststyrelsen fastställt pris. Användning i maskinen av andra än de av Poststyrelsens räkenskapsavdelning levererade klichéerna är förbjuden.

2. Klichéer, som till följd av slitning eller av annan orsak icke giva fullt tydliga avtryck, få icke användas utan böra utbytas mot nya, ägande maskinens innehavare oförtövat härom göra skriftlig anmälan hos kontrollpostanstalten, som tillkommer att insända anmälan till Poststyrelsens räkenskapsavdelning.

3. Önskar innehavare av frankeringsmaskin utbyta klichéer mot sådana av andra

leimalaattoihin tai lisätä niiden lukumäärää, on hänen meneteltävä sillä tavoin kuin 2 momentissa on säädetty käytettäväksi kelvottomien leimalaattojen vaihtamisesta.

4. Leimalaattoja saa vaihtaa ja uusia leimalaattoja asettaa koneeseen ainoastaan valvontapostitoimiston tarkoitusta varten hyväksymä henkilö valvontapostitoimiston silmäläpidon alaisena.

5. Hyljätty leimalaatat on valvontapostitoimiston viipymättä lähetettävä Postihallituksen tiliosastolle.

4 §.

Frankkeerauskoneessa olevat lasku- ja tarkastuslaitteet.

1. Koneet ovat rakennetut siten että ne painavat korkeintaan kahdeksan eriarvoista frankkeerausleimaa. Jokainen leimalaatta on yhdistetty kuusinumeroiseen laskulaitteeseen (lyöntilaskijaan), joka automaattisesti osoittaa kullakin leimalaatalla painettujen leimojen lukumäärän.

Toinen koneessa oleva seitsennumeroinen laskulaite yhteenlaskee kaikkien koneella painettujen leimojen luvun (yleislaskija). Laskulaitteet kulkevat ainoastaan eteenpäin ja ovat ne varustetut varmuuslukolla. Laskulaitteen tultua luetuksi ei koneen haltija siis voi siirtää sitä takaisin nollaan.

2. Koneen haltija ei voi päästä käsiksi koneen sisäosiin, eikä hän saa sen avainta. Jokainen yritys koneen haltijan puolelta avata kone niin myös kaikki muu sen koneistoon kohdistettu omavaltainen käsittely on kielletty.

5 §.

Lähetysten leimafrankkeeraus.

1. Frankkeerausleimaa alköön painettako muihin lähetyksiin kuin sellaisiin, jotka hyvin soveltuvat koneella frankkeerattaviksi.

2. Jokaisessa leimafrankkeeratussa lähetyksessä tulee olla lähettäjän, s. o. vastuunalaisen frankkeerauskoneenhaltijan toimi-

valörer eller öka deras antal, skall därvid förfaras på sätt i 2 mom. är stadgat beträffande utbyte av icke användbara klichéer.

4. Utbyte ävensom insättning av nya klichéer får utföras endast utav en av kontrollpostanstalten därtill godkänd person och under kontrollpostanstaltens övervakande.

5. Kasserade klichéer äger kontrollpostanstalten omedelbart insända till Poststyrelsens räkenskapsavdelning.

4 §.

I frankeringsmaskinen ingående räkne- och kontrollapparater.

1. Maskinerna äro inrättade för anbringande av frankeringsstämplar av högst åtta olika valörer. Varje frankeringskliché är förenad med en sexsiffrig räkneapparat (slagräknare), som automatiskt utvisar det antal stämpelavtryck, som med varje kliché blivit anbragt.

En annan i maskinen ingående sju-siffrig räkneapparat summerar antalet samtliga utförda stämplingar (totalisatorn). Räkneverken löpa endast framåt och äro försedda med säkerhetslås. Sedan apparatens ställning blivit avläst, kan densamma sålunda icke av innehavaren återföras till noll.

2. Maskinens inre är icke tillgängligt för innehavaren, och erhåller han icke nyckeln till densamma. Varje försök från innehavarens sida att öppna maskinen som ock varje annan mot maskinens mekanism riktad egenmäktig manipulation är förbjudet.

5 §.

Försändelsers stämpelfrankering.

1. Frankeringsstämpel må icke anbringas på andra försändelser än sådana, som lämpa sig väl därför.

2. Varje stämpelfrankerad försändelse skall vara försedd med avsändarens, d. v. s. den ansvariga innehavarens av frankerings-

nimi tai nimi. Jos tämä puuttuu, on frankkeerausleima mitätön. Kuitenkin olkoon koneenhaltijan lupa, sovittuaan asiasta asianomaisen valvontapostitoimiston kanssa, täydellisen toiminimensä tai nimensä asemesta käyttää niiden lyhennyksiä.

Frankkeerausleima on painettava lähe-tyksen siihen kohtaan, johon postimerkit voimassaolevien määräysten mukaan ovat kiinnitettävät. Frankkeerausleiman tulee olla selvä. Epäselvistä tai ainoastaan osaksi näkyvistä leimoista on voimassa mitä niistä säädetään 7 §:n 3 momentissa.

3. Lipukkeitten käyttämisestä leimafrankkeerauksessa säädetään 6 §:ssä.

6 §.

Lipukkeet.

1. Jotta suurikokoisten postilähetysten frankkeeraaminen frankkeerauskoneella kävisi mahdolliseksi, on tällaisen koneen haltijalla lupa käyttää lipukkeita, joihin frankkeerausleima voidaan painaa ennenkuin lipuke kiinnitetään lähetykseen.

2. Tällaisiin lipukkeisiin nähden on otettava huomioon,

että lipukkeissa tulee olla kehys (painettu rennus) ja tulee lipukkeiden olla niin suuria, että mainittuun kehykseen voidaan painaa yksi tai kaksi frankkeerausleimaa sekä niiden viereen valvontapostitoimiston päivämääräleima, ollen se paikka lipukkeessa, johon päivämääräleima painetaan, merkittävä pisteviivaympyrällä,

että lipukkeessa tulee olla painettuna koneenhaltijan toiminimi tai nimi, sekä

että lipukkeeseen, joka on kiinnitetty postilähetykseen, on valvontapostitoimiston painettava päivämääräleimansa, jotta lipuketta ei voitaisi uudelleen käyttää postilähet-tyksen frankkeeraamiseen.

maskinen, firma eller namn. Saknas detta, är frankeringsstämpeln ogiltig. Dock vare det för maskininnehavaren tillåtet att, efter överenskommelse med vederbörande kontrollpostanstalt, i stället för sin hela firma eller sitt namn angiva förkortad uppgift därom.

Frankeringsstämpeln bör anbringas å det ställe, varest frimärken enligt gällande stadganden böra fästas. Frankeringsstämpeln bör vara tydlig. Beträffande otydliga eller endast delvis synliga stämplat gällas vad därom stadgas i 7 § 3 mom.

3. Beträffande användandet av etiketter vid stämpelfrankering stadgas i 6 §.

6 §.

Etiketter.

1. För att möjliggöra frankering av större postförsändelser med användande av frankeringsmaskin, är det tillåtet för innehavare av sådan maskin att begagna etiketter, på vilka avtryck av frankeringsstämpel kunna anbringas förrän etiketten fästes å försändelsen.

2. Med avseende å sådana etiketter skall iakttagas,

att etiketterna böra vara försedda med en inramning (tryckt kant) samt vara av den storlek, att inom berörda inramning kan anbringas en å två frankeringsstämplat samt vid sidan av dem avtryck av kontrollpostanstaltens datumstämpel, börande det ställe å etiketten, på vilket datumstämpeln skall anbringas, vara angivet medelst en punkterad ring,

att innehavarens av maskinen firma eller namn bör vara i tryck angiven å etiketten, samt

att å etikett, som är fästad å postförsändelse, bör av kontrollpostanstalten anbringas avtryck av dess datumstämpel, på det att etiketten icke ytterligare må kunna användas för frankering av postförsändelse.

7 §.

Leimafrankkeerattujen lähetyksen postiinjättäminen.

1. Frankkeeraus koneen haltija saa käyttää konetta ainoastaan omien lähetyksensä frankkeeraamiseen, ja saa lähetykset postiinjättää ainoastaan valvontapostitoimistoon tahi, mitä tulee lähetyksiin, jotka yleisten määräysten mukaan saa panna kirjelaatikoon, niihin kirjelaatikoihin, joiden tyhjentämisestä valvontapostitoimisto huolehtii.

2. Valvontapostitoimiston tulee pitää silmällä, ettei frankkeerausleimoja oikeudettomasti käytetä tai väärennetä tai muulla tavoin väärinkäytetä postilaitoksen vahingoksi ja tappioksi. Erityistä huomiota on kiinnitettävä frankkeerausleiman numeroon. Valvontapostitoimistossa tulee leimauspöydän kohdalla olla luettelo niistä koneenhaltijoista, joiden koneet ovat postitoimiston valvonnan alaisia, niin myös näiden koneiden numeroista. Asianomaisen virkailijan on valvottava, että lähetyksissä olevien frankkeerausleimojen numero on sama kuin lähetyksen lähettäjäksi ilmoitetun toimimen tai henkilön hallussa olevan koneen numero. Tässä kohden huomattavat väärinkäytökset ovat saatettavat valvontapostitoimiston hoitajan tietoon, jonka tulee ilmoittaa asiasta Postihallituksen tiliosastolle.

3. Lähetykset, joissa on niin epäselvät frankkeerausleimat, ettei leiman arvoa voi erottaa, ovat, jos ne jätetään postitoimistoon, palautettavat lähettäjälle, mutta, jos lähetykset tulevat kirjelaatikosta, ovat ne käsiteltävät frankkeeraamattomina tai osaksi frankkeerattuina lähetyksinä.

4. Kirjelaatikosta tullut leimafrankkeerattu lähetykset, johon painettujen frankkeerausleimojen yhteinen arvo ei vastaa lähetyksestä menevää täyttä postimaksua, on käsiteltävä sillä tavoin kuin on säädetty

7 §.

Stämpelfrankerade försändelsers avlämnande till postbefordran.

1. Innehavare av frankeringsmaskin får använda densamma endast för frankering av egna försändelser, och få försändelserna inlämnas endast å kontrollpostanstalten eller, vidkommande försändelser, som enligt allmänna bestämmingar få inläggas i brevlåda, avlämnas i de brevlådor, vilka tömmas genom kontrollpostanstaltens försorg.

2. Kontrollpostanstalten äger övervaka, att frankeringsstämplar icke orättmätigt användas eller förfalskas eller annorlunda missbrukas postverket till skada och förlust. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid nummern å frankeringsstämpeln. Å kontrollpostanstalten bör invid stämpelbordet finnas utställd en förteckning över de maskininnehavare, vilkas maskiner äro underkastade postanstaltens kontroll, angivande jämväl dessa maskiners nummer. Vederbörande befattningshavare bör efterse, att nummern i frankeringsstämplarna på försändelserna överensstämmer med nummern å den maskin, som innehaves av den såsom försändelsernas avsändare angivna firman eller personen. Iakttaga missbruk i detta avseende böra anmälas åt föreståndaren för kontrollpostanstalten, som äger meddela om saken till Poststyrelsens räkenskapsavdelning.

3. Försändelser, vilka äro försedda med så otydliga frankeringsstämplar, att stämpeln valör icke kan tydjas, skola, i händelse de inlämnas å postanstalt, återställas till avsändaren, men, om försändelserna inkomma från brevlåda, skola de behandlas såsom ofrankerade eller delvis frankerade försändelser.

4. Från brevlåda inkommen stämpelfrankerad försändelse, å vilken frankeringsstämplarnas sammanlagda värde icke motsvarar den för försändelsen utgående hela postavgiften, skall behandlas i enlighet med

vaillinaisesti frankkeeratuista lähetyksistä yleensä.

8 §.

Leimafrankkeerattujen lähetysten leimaaminen postitoimiston päivämääräilemalla.

1. Postitoimiston päivämääräileima on painettava frankkeerausleiman viereen ja mieluiten sen vasemmalle puolelle. Poikkeus tästä määräyksestä on sallittu ainoastaan leimattaessa sähköleimauskoneella.

2. Leimafrankkeerattuun lähetykseen kiinnitetyn lipukkeen leimaamisesta postitoimiston päivämääräilemalla on voimassa mitään siitä on säädetty 6 §:n 2 momentissa.

9 §.

Maksujen määrääminen ja suorittaminen.

1. Valvontapostitoimiston hoitajan tulee frankkeerauskoneiden laskulaitteiden lukemista y. m. varten postitoimiston virkailijoista valita yksi tai useampia valvoja, joille hänen on annettava henkilöllisyystodistus.

2. Asianomaisen valvojan on toimitettava laskulaitteiden lukeminen vähintään kerran kuukaudessa. Jos koneella frankkeerataan erittäin paljon, on lukeminen toimitettava useammin. Valvojan on samalla tarkastettava, että varmuuslipuke on koskematon sekä todeta, että lyöntilaskijain ja yleislaskijan osoittamat luvut ovat yhtäpitävät.

Sittenkun valvoja on tullut vakuutetuksi siitä, että suoritettujen leimausten lukumäärät ja arvot ovat oikein luetut, laatii hän koneen haltijalle laskun lomakkeelle (N:o 179). Lasku kirjoitetaan aniliinikynällä ja kalkkiopaperia käyttäen kaksin kappalein. Koneen haltijan tai hänen valtuutettunsa tulee merkitsemällä nimensä sitä varten varattuun paikkaan laskussa todistaa, että valvojan merkinnät ovat yhtäpitävät laskulaitteiden osoittamien lukujen kanssa.

vad som är stadgat beträffande ofullständigt frankerade försändelser i allmänhet.

8 §.

Stämpelfrankerade försändelsers avstämpling med postanstaltens datumstämpel.

1. Postanstalts datumstämpel skall anbringas invid frankeringsstämpeln och helst på vänstra sidan om densamma. Undantag från denna bestämmelse är tillåtet endast vid stämpling med elektrisk stämplingsmaskin.

2. Vidkommande anbringandet av postanstalts datumsstämpel å etikett, som är fästad å stämpelfrankerad försändelse, gäller vad därom är stadgat i 6 § 2 mom.

9 §.

Fastställande och inbetalning av avgifter.

1. Föreståndare för kontrollpostanstalt äger bland postanstaltens befattningshavare utse och med identitetsbevis förse en eller flera kontrollörer i och för avläsning av frankeringsmaskinernas räkneapparater m. m.

2. Avläsning av räkneapparaternas ställning bör av vederbörande kontrollörer verkställas minst en gång i månaden. Förekommer synnerligen stort antal frankeringar, skall avläsning oftare äga rum. Kontrollörer bör härvid tillika granska, att säkerhetsetiketten lämnats orörd samt konstatera, att slagräknarna överensstämmer med totalisatorn.

Sedan kontrollören övertygat sig om att antalet och värdet av de verkställda stämplingarna äro riktigt avlästa, utfärdar han åt maskinens innehavare räkning å blankett (N:o 179). Räkningen utskrivs med anilinpenna och med tillhjälp av kalkerpapper i tvenne exemplar. Maskinens innehavare eller hans befullmäktigade ombud äger genom namnteckning å härför avsedd plats å räkningen bekräfta, att kontrollörens anteckningar överensstämmer med räkneverkens ställning.

3. Yllämainittu lukeminen ja laskun laatiminen on valvojan asemesta epäsäännöllisin väliajoin neljä kertaa vuosittain toimitettava valvontapostitoimiston hoitajan tai jonkun hänen tätä tarkoitusta varten määräämänsä, valvojaa virassa ylemmän virkamiehen.

4. Postilaitokselle frankkeerauslaskun valvonnasta tulevana korvauksena postilaitos velkoo tällaisen koneen haltijalta maksun, jonka suuruus on 4 % koneella toimitettujen leimausten arvosta, kuitenkin vähintään 25 markkaa kuukaudessa. Tämä maksu merkitään laskuun.

5. Laskun määrä on suoritettava käteisellä rahalla joko valvojalle heti kun hän laatii laskun tai valvontapostitoimiston laskun laatimispäivää lähinnä seuraavien kolmen päivän kuluessa.

6. Jos todetaan eroavaisuuksia lyöntilaskijain yhteisesti osoittaman leimojen lukumäärän ja sen lukumäärän välillä, jonka yleislaskija osoittaa, on, milloin lyöntilaskijat osoittavat suurempaa leimojen lukumäärää kuin yleislaskija, maksu määrättävä lyöntilaskijain osoittamien lukumäärien mukaan. Jos sitävastoin yleislaskija osoittaa suurempaa leimojen lukumäärää kuin lyöntilaskijat, on yleislaskijan osoittamaa lukumäärää pidettävä maksun määräämisen perusteena ja se leimojen lukumäärä, joka ei sisälly lyöntilaskijain osoittamiin lukuihin, hyvitettyä postilaitokselle sen mukaan kuin jos näiden leimojen painamiseen olisi käytetty korkeinmanarvoista koneessa olevaa frankkeerausleimalaattaa.

7. Lähetysten frankkeeraamiseen käyttämättömien virheellisten tai epätäydellisten mutta kuitenkin luettavissa olevien frankkeerausleimojen arvo maksetaan takaisin koneen haltijalle. Tätä tarkoitusta varten ovat virheellisesti leimatut kirjekuoret, postikortit y. m., frankkeerausleimojen arvon mukaan järjestettyinä ja niistä laaditun luet-

3. Ovanberörda avläsning och utfärdande av räkning skall verkställas i kontrollörens ställe på regelbundna tider fyra gånger årligen av kontrollpostanstaltens föreståndare eller någon av denna för detta ändamål förordnad, kontrollören överordnad tjänsteman.

4. Såsom postverket tillkommande gottgörelse för kontrolleringen av frankeringsmaskin påför postverket innehavaren av sådan maskin en avgift av 4 % å det sammanlagda värdebeloppet av de verkställda stämplingarna, likväl minst 25 mark per månad. Denna avgift antecknas å räkningen.

5. Räkningens belopp bör kontant inbetalas antingen till kontrollören omödelbart vid räkningens utfärdande eller till kontrollpostanstalten inom förloppet av de tre närmast efter räkningens utfärdande följande dagarna.

6. Konstateras skiljaktigheter emellan det antal stämplingar, som slagräknarna sammanlagt utvisa, och det antal totalisatorn utvisar, skall, i händelse slagräknarna utvisa ett större antal stämplingar än totalisatorn, beräkningen ske efter de antal slagräknarna angiva. Utvisar däremot totalisatorn ett större antal stämplingar än slagräknarna, skall totalisatorns utslag utgöra grund för beräkningen och det antal stämplingar, som icke ingår i slagräknarna, gottgöras postverket såsom vore de verkställda med frankeringsklichén å den högsta i maskinen förekommande värdet.

7) Värdet av felaktiga eller ofullständiga men likväl avläsbara frankeringsstämplar, vilka icke blivit använda för frankering av försändelser, återbetalas till maskinens innehavare. För detta ändamål böra felaktigt stämplade brevküvert, postkort m. m., ordnade efter frankeringsstämplarnas värder, jämte över dem uppgjord förteckning må-

telon seuraamina kuukausittain jätettävät valvontapostitoimistoon, jonka tulee laskussa hyvittää koneen haltijaa frankkeerausleimojen yhteisellä arvomäärällä, ollen virheellisesti leimatut kirjekuoret, postikorrit y. m. liitettävät siihen laskujäljennökseen, jonka 10 §:n mukaan tulee seurata kuukausiraporttia.

8. Postihallitus voi frankkeerauskoneen haltijalta vaatia vakuuden postimaksujen asianmukaisesta suorittamisesta postilaitokselle.

9. Kun valvoja tai muu virkailija valvontapostitoimiston puolesta käy frankkeerauskoneen haltijan luona laskulaitteita lukemassa tai muussa tarkoituksessa, tulee hänen esittää valvontapostitoimiston hoitajan antama henkilöllisyystodistus, joka osoittaa että virkailija on oikeutettu tehtävään.

10 §.

Kertyneiden varojen tilitys.

Leimafrankkeerauksesta kertyneet varat merkitsee valvontapostitoimisto säädetyssä järjestyksessä niistä laadittujen laskujen mukaan yleiseen kassakirjaansa sekä kuukausiraportin vastattavaan otsakkeen „Leimafrankkeerauksista” kohdalle. Laskujäljennökset (lomake N:o 179) ovat liitettävät sen kuukauden kuukausiraporttiin, jonka kuluessa laskujen määrät ovat postitoimistoon kertyneet.

11 §.

Vialliset frankkeerauskoneet.

1. Jos käytännössä oleva frankkeerauskone merkitsee leimojen lukumäärät epätarasti tai jos koneen lukuaukkojen edessä oleva suojalasi on rikki tai jos koneessa näyttää olevan muita vikoja, on koneen haltija velvollinen heti lakkauttamaan koneen käyttämisen ja tästä ilmoittamaan valvontapostitoimiston hoitajalle.

natligen inlämnas till kontrollpostanstalten, som äger uti räkningen gottgöra maskinens innehavare för frankeringsstämplarnas sammanlagda belopp, börande de felaktigt stämplade brevkurtern, postkortet m. m. biläggas den räkningskopia, som, enligt 10 §, skall biläggas månadsrapporten.

8. Poststyrelsen kan av innehavare av frankeringsmaskin fordra säkerhet för postavgifternas behöriga gäldande till postverket.

9. Då kontrollör eller annan befattningshavare å kontrollpostanstalts vägnar besöker innehavare av frankeringsmaskin i och för avläsning av räkneverken eller i annat syfte, bör han förete av föreståndaren för kontrollpostanstalten utfärdat identitetsbevis, utvisande befattningshavarens behörighet att utföra förrättningen.

10 §.

Redovisning för influtna medel.

De för stämpelfrankering influtna medlen inför kontrollpostanstalten i stadgad ordning enligt utfärdade räkningar i sin allmänna kassabok ävensom i månadsrapportens debet under rubriken „För stämpelfrankeringar”. Räkningskopiorna (blankett N:o 179) bära bifogas månadsrapporten för den månad, under vars förlopp räkningsbeloppen influtit.

11 §.

Felaktiga frankeringsmaskiner.

1. För den händelse i bruk varande frankeringsmaskin skulle angiva stämpelavtryckenas antal otillförlitligt eller om skyddsglasat över avläsningsställena å maskinen är söndrigt eller maskinen visar sig hava andra fel, är innehavaren av maskinen skyldig att omedelbart inställa användandet av maskinen och härom underrätta kontrollpostanstaltens föreståndare.

2. Jos valvoja toteaa eroavaisuutta lyöntilaskijain ja yleislaskijan osoittamien lukujen välillä, on hänen poistettava kone käytännöstä ja ilmoitettava asiasta valvontapostitoimiston hoitajalle. Jollei saada selvyyttä siihen, mistä mainittu eroavaisuus johtuu ja vikaa ei voida poistaa, on ryhdyttävä toimiin koneen lähettämiseksi asianmukaisesti korjattavaksi.

3. Ennenkuin kone lähetetään korjattavaksi, ovat laskijat luettavat ja sen mukaan laadittava lasku viimeisen lukemisen jälkeen suoritetuista leimauksista, minkä ohessa leimalaatat ovat poistettavat koneesta ja toimittavat valvontapostitoimiston hoitajan säilytettäväksi.

4. Postihallituksen luvalla voidaan käytännöstä poistetun koneen haltija oikeuttaa sen tilalle saamaan koneita hankkivalta toimimelta tilapäisesti varakoneen. Tässä tapauksessa pannaan käytännöstä poistetusta koneesta otetut leimalaatat varakoneeseen. Viimeksimainitun laskulaitteet asetetaan osoittamaan nollaa.

5. Korjattua konetta niin myös varakonetta käytäntöön otettaessa on soveltuviissa kohdin huomioonotettava 1 §:n 4 momentin määräykset.

6. Koneen korjauksesta ja kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset on koneen haltijan suoritettava.

12 §.

Irtileikatut frankkeerausleimat.

Kirjekuoresta, postikortista y. m. irtileikatut frankkeerausleimat eivät kelpaa postilähetysten frankkeeraamiseen.

13 §.

Vastuunalaisuus frankkeeraustappioista.

Frankkeerauskoneen haltija on vastuussa Postihallitukselle kaikista niistä frankkeerausmäärien menetyksistä, jotka ovat aiheutuneet postilaitokselle koneen virheellisestä tai huolimattomasta käsittelystä tai sen väärinkäytöstä.

2. Konstaterar kontrollören skiljaktighet mellan summeringstalet för slagräknarna och totalisatorn, bör maskinen av honom försättas ur bruk och föreståndaren för kontrollpostanstalten underrättas om förhållandet. Om klarhet icke erhålles, varpå omfördä skiljaktighet beror, och felet icke kan avhjälpas, bör åtgärd vidtagas därhän, att maskinen sändes till behörig reparation.

3. Innan maskinen sändes till reparation, böra räkneapparaterna avläsas och i enlighet därmed räkning utfärdas över de sedan senaste avläsning utförda stämplingarna, varjämte klichéerna skola avlägsnas ur maskinen och uppbevaras hos föreståndaren för kontrollpostanstalten.

4. Med Poststyrelsens tillstånd kan innehavare av maskin, som försatts ur bruk, berättigas att i dess ställe av den levererande firman temporärt erhålla en reservmaskin. I sådant fall insättas de ur den ur bruk satta maskinen tagna klichéerna i reservmaskinen. Den sistnämnda räkneverk ställas på noll.

5. Då maskin, som undergått reparation, ävensom då reservmaskin tages i bruk, böra i tillämpliga delar iakttagas stadgandena i 1 § 4 mom.

6. Bestridandet av kostnaderna för reparation och transport av maskin ankommer på maskinens innehavare.

12 §.

Urklippta frankeringsstämplar.

Från brevkuvert, postkort m. m. unklippta frankeringsstämplar äro ogiltiga för frankering av postförsändelser.

13 §.

Ansvar för frankeringsförluster.

Innehavare av frankeringsmaskin ansvarar gentemot Poststyrelsen för alla förluster i frankeringsbelopp, som åsamkats postverket genom oriktigt eller vårdslöst handhavande eller genom missbruk av maskinen.

14 §.

Frankkeerauskoneen käyttöoikeuden peruuttaminen.

Jollei frankkeerauskoneen haltija noudata Postihallituksen koneen käyttämisestä antamia määräyksiä, jos hän laiminlyö määräaikana suorittaa maksettaviksi erääntyneet postimaksut tai jos hän tuottaa valvontapostitoimiston virkailijalle vaikeuksia tämän frankkeerauskonetta koskevassa virantoimituksessa, voi Postihallitus peruuttaa koneen haltijalle myönnetyn oikeuden käyttää frankkeerauskonetta.

15 §.

Lomakkeet.

Tarvittavat lomakkeet (N:ot 175, 176 ja 179) ovat tarpeen tullen tavallisessa järjestyksessä tilattavat Postihallituksen varastosta.

Ylläolevat ohjeet tulevat voimaan tammi-kuun 1 päivänä 1926.

Helsingissä, Postihallituksessa, joulukuun 4 päivänä 1925.

14 §.

Fråntagande av rättighet att använda frankeringsmaskin.

I händelse innehavare av frankeringsmaskin icke iakttager de av Poststyrelsen för maskinens användande utfärdade bestämmelserna, om han uraktlåter att å fastställd tid erlägga till betalning förfallna postavgifter eller om han bereder befattningshavare vid kontrollpostanstalten svårigheter i dennes tjänsteutövning beträffande frankeringsmaskinen, kan Poststyrelsen fråntaga innehavaren den honom beviljade rätten att använda frankeringsmaskin.

15 §.

Blanketter.

Nödiga blanketter (N:ris 175, 176 och 179) böra vid behov i vanlig ordning rekvideras från Poststyrelsens förråd.

Ovanstående föreskrifter träda i kraft den 1 januari 1926.

Helsingfors, å Poststyrelsen, den 4 december 1925.

G. E. F. Albrecht.

C. Bruno Sevonius.

Yrjö Ahto.